

Kalisz
Dopisz swoją historię

WKST.4123.0004.2021

Prezydent Miasta Kalisza

Kalisz, dnia 1 września 2021 roku

OBWIESZCZENIE

Stosownie do art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.735, ze zm.) oraz art. 94 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2021 r. poz.710 ze zm.)

PREZYDENT MIASTA KALISZA zawiadamia strony

o wydaniu w dniu 24 sierpnia 2021 roku decyzji Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (sygn. DOZ-OAIK.650.628.2020.KS) **w sprawie odmówienia stwierdzenia nieważności decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 listopada 2013 roku** (sygn. DOZ- OAIK- 6700-3101/12-13), skreślającej z rejestru zabytków część założenia urbanistycznego miasta Kalisza (oznaczoną w załączniku graficznym), uznanego za zabytek orzeczeniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu z dnia 28 lutego 1956 roku (znak KL.IV-73/14/56).

Na wniosek strony, Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, który wydał przedmiotową decyzję, niezwłocznie, nie później niż w terminie trzech dni od dnia otrzymania wniosku, udostępni stronie odpis decyzji w sposób i w formie określonej we wniosku, chyba, że środki techniczne, którymi dysponuje organ, nie umożliwiają udostępnienia w taki sposób lub w takiej formie.

Po upływie 14 dni od dnia wywieszenia niniejszego obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Kalisza (udostępnienia obwieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej) przyjmuje się, że decyzja została doręczona stronom.

Prezydent Miasta Kalisza
/.../
Krystian Kinastowski

MINISTER KULTURY,
DZIEDZICTWA NARODOWEGO I SPORTU

Warszawa, 24 sierpnia 2021 r.

DOZ-OAiK.650.628.2020.KS

Decyzja

Po rozpatrzeniu wniosku Państwa Urszuli i Lecha Krzeszkiewiczów o stwierdzenie nieważności decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 listopada 2013 r., sygn. DOZ-OAiK-6700-310-1/12-13[KD], skreślającej z rejestru zabytków część założenia urbanistycznego miasta Kalisza (oznaczoną na załączniku graficznym), uznanego za zabytek orzeczeniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu z dnia 28 lutego 1956 r., Kl.IV-73/14/56 – działając na podstawie art. 89 pkt 1 i art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r., poz. 710) oraz art. 17 pkt 2, art. 156 § 1 i art. 158 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego

orzekam:

- odmówić stwierdzenia nieważności decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 listopada 2013 r., sygn. DOZ-OAiK-6700-310-1/12-13[KD].

Uzasadnienie

Jak wynika z akt sprawy, decyzją z dnia 28 lutego 1956 r., znak: Kl.IV-73/14/56, Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu uznało założenie urbanistyczne miasta Kalisza, jako posiadające wartość artystyczną, kulturalną i historyczną, za zabytek podlegający ochronie prawa. W uzasadnieniu tej decyzji przedstawiono etapy rozwoju miasta, a także wskazano, że teren miasta na prawym brzegu Prosny, objęty ochroną konserwatorską, jest ograniczony ulicami: Kazimierzowską, parkiem, Babina, Wodną. Decyzją z dnia 29 listopada 2013 r. DOZ-OAiK-6700-310-1/12-13[KD], Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego skreślił z rejestru zabytków część założenia urbanistycznego miasta Kalisza, uznanego za zabytek ww. orzeczeniem

W dniu 1 czerwca 2020 r., do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wpłynęły wnioski Państwa Urszuli i Lecha Krzeszkiewiczów o stwierdzenie nieważności:

- 1) decyzji Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 28 lutego 1956 r., znak: Kl.IV-73/14/56, na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 *in fine* Kpa, jako wydanej z rażącym naruszeniem prawa - przepisu art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami, a także
- 2) decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 listopada 2013 r. DOZ-OAiK-6700-310-1/12-13 [KD], na podstawie art. 156 § 1 pkt 5 Kpa, jako trwale niewykonalnej od dnia wydania.

W odniesieniu do rozstrzygnięcia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego podniesiono, że decyzją z dnia 28 lutego 1956 r. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu uznano za zabytek założenie urbanistyczne miasta Kalisza. Rozstrzygnięcie to nie zawiera załącznika graficznego, który określałby granicę założenia podlegającemu wpisowi do rejestru zabytków, czy chociażby dokładnego opisu tych granic. Stąd też decyzja ta jest obarczona tą samą wadą co decyzja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 2013 roku -

niewykonalność w dniu jej wydania, która ma charakter trwały. Zdaniem Wnioskodawców, skoro decyzja z 1956 roku nie określiła precyzyjnie granic założenia urbanistycznego miasta Kalisza, które według Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu zostało wpisane do rejestru zabytków, to Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego decyzją z 2013 roku nie mógł w sposób precyzyjny - po przeprowadzeniu postępowania dowodowego - skreślić części założenia urbanistycznego miasta Kalisza. Trudno dokonać skreślenia pewnego obszaru skoro nie wiadomo jakie są jego dokładne granice.

Organ nadzorczy ustalił, co następuje. Do podstawowych zasad postępowania administracyjnego należy wyrażona w art. 16 § 1 Kpa zasada trwałości decyzji ostatecznych. Przepis ten stanowi, że decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub w ustawach szczególnych. Walor ostateczności mają w szczególności decyzje pierwszej instancji wydane w postępowaniu dwuinstancyjnym, od których nie zostało w ustawowym terminie wniesione odwołanie.

Decyzje ostateczne dotknięte istotnymi wadami o charakterze materialnoprawnym eliminowane są z obrotu prawnego na podstawie przepisów o stwierdzeniu ich nieważności. Wady materialnoprawne decyzji, stanowiące przyczyny stwierdzenia ich nieważności, określone są w sposób wyczerpujący w art. 156 § 1 Kpa. Do wad tych należą uchybienia dotyczące samej decyzji jako aktu kończącego postępowanie. Przepis art. 156 § 1 pkt 5 nakazuje stwierdzenie nieważności decyzji, która była niewykonalna w dniu jej wydania i jej niewykonalność ma charakter trwały.

Przesłanka wymieniona art. 156 § 1 pkt 5 Kpa zaistnieje w przypadku, gdy rozstrzygnięcie z przyczyn prawnych bądź faktycznych nie może zostać wykonane, przy czym niewykonalność ta musi istnieć już w dacie jego wydania, zaś przeszkody powodujące niewykonalność trwają cały czas aż do czasu stwierdzenia jej nieważności. Niewykonalność prawna oznacza niemożność zastosowania się do dyspozycji rozstrzygnięcia z uwagi na istniejący w obowiązującym prawie zakaz lub nakaz określonego zachowania pozostającego w sprzeczności z wydaną decyzją. Niewykonalność ta musi istnieć nie tylko w dniu wydania, ale powinna mieć charakter trwały. Powstała później może być podstawą innych działań, np. uchylenia czy stwierdzenia wygaśnięcia decyzji. Decyzja trwale niewykonalna to przy tym taka decyzja, której adresat jest trwale pozbawiony możliwości czynienia użytku z ustanowionych w niej praw lub trwale pozbawiony możliwości wykonania obowiązków.

Badana decyzja została wydana na podstawie art. 13 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Przepis ten w ust. 1 stanowi, że zabytek wpisany do rejestru, który uległ zniszczeniu w stopniu powodującym utratę jego wartości historycznej, artystycznej lub naukowej albo którego wartość będąca podstawą wydania decyzji o wpisie do rejestru nie została potwierdzona w nowych ustaleniach naukowych, zostaje skreślony z rejestru, przy czym przepis ten stosuje się także do skreślenia z rejestru części zabytku (ust. 2). Zgodnie z art. 13 ust. 5, skreślenie z rejestru następuje na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Przepis ust. 6 stanowi natomiast, że postępowanie w sprawie skreślenia zabytku z rejestru wszczyna się z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy.

Sprawa skreślenia zabytku z rejestru rozpatrywana jest w postępowaniu osobnym od postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków. Ponadto, w postępowaniu prowadzonym na podstawie cytowanego powyżej art. 13 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, nie bada się prawidłowości decyzji o wpisie zabytku do rejestru. Niemniej jednak, pomiędzy tymi postępowaniami i wydanymi w nich decyzjami istnieje ścisły związek – skreślony z rejestru bowiem może zostać wyłącznie zabytek, który został do niego uprzednio

do niego wpisany. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że stwierdzenie nieważności decyzji o wpisie zabytku do rejestru (jak i każdej innej decyzji) ma skutek *ex tunc*, z mocą wsteczną, tj. od daty wydania decyzji, tak jakby nigdy nie została ona wydana. Tym samym stwierdzenie nieważności decyzji o wpisie zabytku do rejestru oznacza, iż dany obiekt, zespół lub obszar do rejestru zabytków nie były wpisane, brak jest zatem podstaw prawnych do prowadzenia postępowania w sprawie ich skreślenia z tego rejestru. Należy także wyjaśnić, że w obu przypadkach wykonalność decyzji związana jest z możliwością określenia, jaki obiekt, zespół lub obszar został do rejestru wpisany albo z niego skreślony.

Odnosząc powyższe przepisy i rozważania do niniejszej sprawy należy wyjaśnić, że w przypadku decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 listopada 2013 r., DOZ-OAiK-6700-310-1/12-13[KD], nie ma wątpliwości co do obszaru skreślonego z rejestru zabytków. Został on bowiem wyznaczony na załączniku graficznym (mapie), stanowiącym integralną część tej decyzji. W związku z tym badana decyzja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie jest trwale niewykonalna od dnia wydania.

Ponadto, Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, decyzją z dnia 10 sierpnia 2021 r., sygn. DOZ-OAiK.650.628.2020.KS, odmówił stwierdzenia nieważności decyzji Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 28 lutego 1956 r., znak: Kl.IV-73/14/56, wyrażając stanowisko, że nie jest ona dotknięta wadami wskazanymi w art. 156 § 1 Kpa, w tym nie została wydana z rażącym naruszeniem prawa, ani nie jest trwale niewykonalna od dnia wydania. Oznacza to, że w niniejszej sprawie nie zaistniała wadliwość decyzji z 1956 r., uzasadniająca następnie stwierdzenie nieważności decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 listopada 2013 r.

W związku z powyższym orzeczono jak w rozstrzygnięciu.

Strona niezadowolona z niniejszej decyzji może zwrócić się do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji. Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść na niniejszą decyzję skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Wpis sądowy od skargi wynosi 200 zł.

Stronie, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania, może być przyznane prawo pomocy. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych w całości lub w części oraz ustanowienie adwokata albo radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek o przyznanie prawa pomocy wolny jest od opłat sądowych.

Z up. Ministra Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu
Podsekretarz Stanu
Generalny Konserwator Zabytków

Magdalena Gawin

Otrzymują:

1. Wnioskodawcy-poprzez pełnomocnika
2. Miasto Kalisz -reprezentowane przez Prezydenta Miasta Kalisza
Urząd Miasta Kalisza, Główny Rynek 20, 62-800 Kalisz
3. pozostali właściciele i użytkownicy rzeczy nieruchomości – w drodze obwieszczenia lub w inny zwyczajowo przyjęty w Kaliszu sposób publicznego ogłaszania – zawiadomienie będzie uważane za doręczone po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia, zgodnie z art. 49 kpa i art. 94 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
4. Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków
5. Kierownik Delegatury w Kaliszu WUOZ w Poznaniu
6. aa